Dluhopisové fondy vydělaly během finanční krize investorům nejvíce

Celkově domácí fondy přišly za posledních pět let o třetinu kapitálu

Výjimkou jsou fondy dluhopisové, jejichž majetek se zdvojnásobil

Petr Kain
petr.kain@economia.cz

Finanční krize, která v posledních letech otřásá trhy po celém světě, zasáhla tvrdě i domácí podílové fondy. Majetek, který spravují, se od počátku roku 2008 ztenčil o více než třetinu, když se z nich vypařilo zhruba 65 miliard korun.

„Před rokem 2008 měli lidé dojem, že každá investice jde jenom nahoru. Pak přišly velké propady v letech 2008 a 2011 a oni je nedokázali unést. Až poté jim došlo, co to znamená kolísavost na trzích – najednou měli z jednoho milionu korun třeba jen 600 tisíc. Část z nich se proto přesunula k větší jistotě s malým výnosem – spořicím účtům a různým garantovaným produktům," vysvětluje analytik společnosti Conseq Investment Management David Kufa.

Ne všechny typy fondů byly ale postiženy stejně – zatímco z fondů peněžního trhu se vypařilo více než 90 procent peněz, majetek spravovaný dluhopisovými fondy se více než zdvojnásobil.

„Důvodem odlivu peněz z fondů peněžního trhu je jednoznačně pokles krátkodobých úrokových sazeb, a to až na úroveň, kdy investice na peněžním trhu po započtení nákladů fondů již není atraktivní," říká ředitel správy fondů J&T Investiční společnosti Martin Kujal. Podle místopředsedy představenstva a náměstka ředitele IKS KB Pavla Hoffmana tak vydělaly fondy peněžního trhu v posledních třech letech v průměru dokonce méně než spořicí či termínované účty.

Zájem o české dluhopisy roste

Domácí dluhopisové fondy oproti tomu paradoxně profitovaly z evropské dluhové krize. Začali je totiž nakupovat zahraniční investoři, kteří utíkali od méně bezpečných italských a španělských dluhopisů k českým obligacím. „Letos tak v některých případech přinesly dluhopisové fondy zhodnocení 15 i více procent, což je za normálních okolností nadprůměrný výsledek i na akciový trh," říká David Kufa.

Jak ale odborníci upozorňují, přesun peněz z fondů peněžního trhu do dluhopisových fondů byl z velké části způsoben i administrativní změnou.

„Od počátku letošního roku se změnila klasifikace podílových fondů. Došlo ke zpřísnění podmínek pro užívání označení fond peněžního trhu, a proto se velké domácí peněžní fondy přesunuly do kategorie dluhopisových fondů. Pouhou administrativní změnou tak došlo k velké změně ve statistice," vysvětluje Martin Šmíd, manažer fondu Sporoinvest. Platí to i pro jeho fond – donedávna největší peněžní fond se od letošního roku řadí mezi fondy dluhopisové.

Historie není rozhodující

Pokud jde o vývoj ve zbytku roku, experti se shodují, že důležitou roli budou hrát centrální banky, které se budou snažit podpořit ekonomiku. „Úrokové sazby zůstanou nízko a hlavní centrální banky budou také odkupovat dluhopisy na trhu. V tomto prostředí nadále preferujeme především podnikové dluhopisy. V rámci akciových investic doporučujeme ty akcie, které vyplácí vysoké a pravidelné dividendy," říká Kujal z J&T. Po slabé první polovině roku mají podle něj zajímavý potenciál rovněž komoditní investice, jako je zlato nebo ropa. „Vyhnul bych se naopak fondům investujícím čistě do státních dluhopisů," tvrdí.

Experti každopádně varují před tím, aby se investoři rozhodovali jen na základě historické výkonnosti fondů. „Orientovat se podle historických výnosů je jako stíhat ujíždějící vlak. Situace na trhu se rychle mění. Nyní jsou například nejvýkonnější fondy investující do realitního byznysu. Přitom před časem se právě jim vůbec nedařilo," říká obchodní ředitel ING Investments Management Miloš Filip.

65 MILIARD KORUN

zmizelo z domácích podílových fondů od počátku roku 2008.

Rozdělení majetku v domácích podílových fondech (v mld. Kč)

	2007	pol. roku 2012	Změna v %
Fondy peněžního trhu	76,97	5,88	-92,36
Zajištěné	10,25	2,33	-77,27
Akciové	16,58	13,37	-19,36
Dluhopisové	20,8	42,99	106,68
Smíšené	28,83	22,97	-20,32
Fondy fondů	18,37	17,44	-5,06
Nemovitostní	1,21	2,18	80,17
⊖ CELKEM	173,01	107,16	-38,06

Jak si vedly největší fondy za posledních 5 let

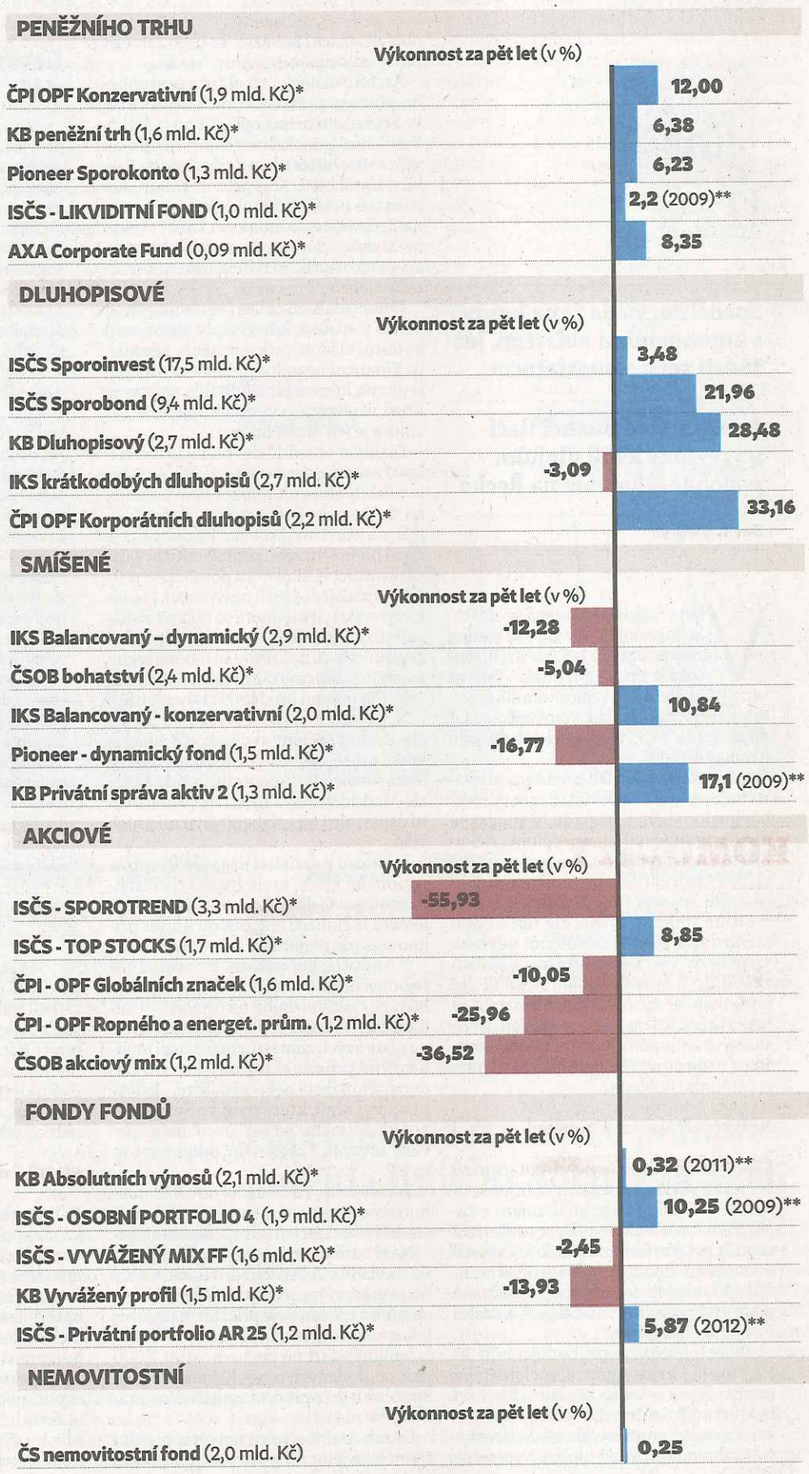

ZDROJ: AKAT * Vlastní kapitál (k 30.6. 2012), ** Rok založení fondu

Daniel Kukačka, portfolio manažer fondu ČP Invest

Věříme firemním obligacím střední a východní Evropy

Petr Kain
petr.kain@economia.cz

Fond korporátních dluhopisů ČP Invest, který spravuje manažer Daniel Kukačka, je za posledních pět let mezi největšími domácími fondy vůbec nejvýkonnější. Fond spravující více než dvě miliardy korun zhodnotil podílníkům investici zhruba o třetinu. K nejlepším patří fond investující do firemních obligací i letos, kdy jeho výkonnost překonala osm procent.

HN: Proč se váš fond vlastně zaměřuje na korporátní dluhopisy?

Korporátní dluhopisy poskytují vyšší výnosnost než nízkorizikové státní dluhopisy. Firmy na rozdíl od mnoha států bývají řízeny efektivně, s cílem, aby byly dlouhodobě stabilní. Ukazuje se to v posledních letech, kdy je finanční zdraví společností často mnohem lepší, než je tomu u rozvinutých států.

HN: Jak postupujete, když vybíráte dluhopisy do portfolia vašeho fondu?

V preferovaných regionech, aktuálně mezi ně patří střední a východní Evropa a také Rusko, vždy vybereme likvidní eurové a dolarové dluhopisy firem. Dbáme přitom na to, abychom měli co nejvíce informací, aby podnik sledovalo co nejvíce analytiků. Každou z firem pak podrobíme analýze, v níž klademe hlavní důraz na trendy v zadluženosti, ziskovosti a cash-flow. Zohledňujeme ale i další vlivy, jako například vlastnickou strukturu. V krizi jsme také sledovali, zda může firma získat podporu od státu. Vybraným dluhopisům pak risk management stanoví maximální váhu v portfoliu. Čím rizikovější dluhopis, tím nižší váha v portfoliu.

HN: Vlastníte také nějaké české firemní dluhopisy?

České firemní dluhopisy jsou málo likvidní a vzhledem k velké poptávce poměrně málo výnosné. Proto vlastníme pouze malé množství eurových dluhopisů Českých drah.

HN: Jaký vliv měla na výkonnost vašeho fondu evropská finanční krize?

Firemní dluhopisy stejně jako ostatní riziková aktiva krátkodobě oslabovaly. Postupně se však investoři přesvědčili o finančním zdraví firemního sektoru – to samozřejmě neplatí pro bankovní sektor v zemích EU – takže pokles byl pouze krátkodobý.

„Firmy na rozdíl od mnoha států bývají řízeny efektivně, s cílem, aby byly dlouhodobě stabilní. Nyní je finanční zdraví společností často lepší, než je tomu u rozvinutých států.

HN: Kterým trhům a aktivům v současnosti nejvíce věříte? Co se bude podle vás odehrávat ve zbytku roku na trzích?

Nadále upřednostňujeme firemní dluhopisy střední a východní Evropy. Pokud nebude konflikt v Íránu, pak bude finančním trhům pravděpodobně dále dominovat evropská dluhová krize. V závěru roku může mít na trhy naopak větší vliv situace v USA, konkrétně pak nejistota spojená s prezidentskými a parlamentními volbami.

HN: Kolik procent svého portfolia by měli investovat do korporátních dluhopisů drobní investoři?

V průměru považuji za rozumné mít v korporátních dluhopisech třetinu portfolia, zbytek pak v jiných aktivech – od peněžních fondů až po fondy akciové a komoditní.